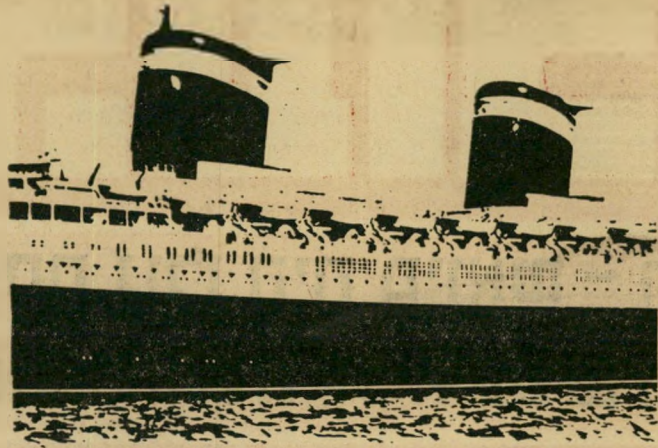

לארה"ב

United States Lines

שיט שכולו נופש באוני'ת הפאר הטרנס-אטלנטי'ת, "יוני'טד סטייטס"

פנה לטוכן הניסעות שלך או לטוכנים הכלליים:

יעקב רוז ושות' בע"מ

רחוב הרצל 12, תל-אביב, טלפונים 56245, 50323

חזק!

חשוב
לנגרים!!

דבנק מגע
ספנית

מדביק פורמאיקה

- נמרח בקלות
 - אינו שוקע
 - אינו זקוק לערבול
- מתאים במיוחד להדבקת ספנית

המפיצים: "שלך"

ת-א רח' הרצל 87, טל. 824813

סורית חריפה בקרב הקצונה. גל זה התנגד לכל הידררות עם מצרים, ראה באיחוד הלאומי של עבדאלנאצר מתחרה על השליטון בעולם הערבי, המאחו את עיניו הבריות בסיסמות ובתוכניות סוציאליסטיות כוזבות.

הם ניצלו את מתינותו המפוכחת של עבדאלנאצר בבעיית פלסטין, כדי לקרוא לו משתמש מוגיב, תבעו מלחמה לאלתר כדי למנוע את השלמת המוביל הארצי. אמין אל-חאפז עמד גם בראש אנשי אל-בעת ש' תבעו, בהצעת הפיסגה בקאהיר ובאלכסנדריה, ביצוע חזרו של תוכנית ההטייה, וכי אשר זו נתקלה באש ישראלית ונעצרה, קראו למלחמה כללית. אל-חאפז קבע, כי תוך שלוש שנים תהיה ישראל מצויינת בנשק גרעיני, ולכן יש לפתוח במלחמה נגדה לפני כן.

אולם עמדתו לא התקבלה, ואחרי האשמות והשמצות הדדיות בינו לבין עבדאלנאצר — להן יכול היה להאזין כל בעל מקלט רדיו או טלביזיה גם בישראל — הגיעו ה' שנים לירי הבנה. בהצידה השלישית בקאזא-בלאנקה הוסכם על אי-התקפה, ומאז הור' גשה התחממות עקבית ביחסים בין שני ה' מישטרים. הודות להתחממות זו אף עצר אל-חאפז את דהרתם של קציני האגף השמאי לי לכיחן סין העממית. הוא נאלץ להתמודד בגלוי עם כמה מקצינים אלה ועם תומכיהם האזרחיים, שינה לצורך זה את הרכב הנה' גת אל-בעת הסורית והכלל-ערבית. המפסיד הגדול בהתמודדות זו היה הגנרל סלאח ג'דיו.

השבוע הסתבר שהפסד היה כולו של אל-חאפז. כי מאחורי ההפיכה שסילקה אותו עומד אותו ג'דיו, הטוען כי אל-חאפז נעשה רכרוכי מדי, וכי סטה מן הקו הקיצוני ש' איפיון אותו עם עלותו לשלטון. קו זה — שכנראה יונהג עתה בסוריה — אומר: ה' נגדות למנהיגות עבדאלנאצר בעולם הער' בי, מדיניות אנטי-מערבית קיצונית, והכנסת סין לזירה המרחבית, כמישקל נגד לרוסיה, שהיא בת-בריתה של קאהיר.

עיראק

האויב שבפנו

הכורדים אינם רק לוחמים לעצמאותם בי' הרי הצפון. הם גם מהווים את גרעין ה' עובדים השחורים בערים הגדולות של עיר' ראק, אין שם כמעט סבל, למשל, שאינו כורדי.

בקרב פועלים אלה פועלת מחתרת כור' דית, האוספת כסף ונשק למען הלוחמים. בחודש שעבר אף הרחיקה מחתרת זו לכת, במיבצע שעורר את המתים של שלטונות עיראק, אנשיה ארבו לקולונל בורדאלין עלי בכניסה לביתו בגדאד, המיתו אותו בריות. הסיבה: עלי היה מפקד מחוז איר' ביל בצפון, עסק בהשמדה שיטתית של כפרים כורדיים ובהריגת תושביהם של אותם כפרים.

הרצח גרר פעולות-תגמול מיידיות. ל' מעלה ממאה כורדים, הידועים כראשי ה' פועלים בשלוש הערים בגדאד, קירקוק ו' מוסול, נעצרו והואשמו בפעילות חתרנית. רבים מהם הודו כי העבירו כסף ללוחמים בצפון. העצור המפורסם ביותר: הגנרל-בדימוס ראעד ג'אודאד, אחד הקצינים ה' כורדים הרבים אשר שירתו בעבר בצבא העיראקי. גב הוא הודה בגיוס כספים י' העברתם ללוחמים הכורדיים. "אילו הייתי צעיר יותר", הכריז ג'אודאד (70) שעה שנעצר, "לא הייתי מסתפק באיסוף תר' מות. הייתי נמצא עם הלוחמים, כשרובה בידו!"

סוג ב', מעצרו של ג'אודאד הטיל אור על אחד הקשיים הגדולים של המישטר העיראקי, במלחמתו בכורדים. שכן כורדים רבים מילאו בעבר — ובמידה פחותה, ממלאים גם כיום — תפקידים מרכזיים בממשלת בגדאד וצבאה. עם החרפת המלח' מה בצפון, החליטה הממשלה לנטרל את הכורדים שבתוכה.

כך, למשל, החל לפני שבוע משפטם של כמה מראשי המישטר של הגנרל קאסם. הנאשם העיקרי: שר התחבורה לשעבר, חסן טלבאני, שהוא קרוב משפחתו של ג'אלל טלבאני, סגנו של המנהיג הכורדי ברוזאני.

ייתכן שמשפט זה, יחד עם גל המעצרים, מהווה צעד ראשון של מדיניות עיראקית גלויה, המתכוונת להפוך את הכורדים ל' אזרחים סוג ב', בזמן שהסענה הרשמית היא: "אין מקום לעצמאות כורדית. הכור' דים הם אזרחים עיראקיים בדיוק כמו הערבים."

זהו, אולי, השוני העיקרי בין ההפיכות הצבאיות האחרונות, לבין ההפיכות הצבאיות שפקדו את ראשית דרכה של סוריה העצמי' אית, החל משנת 1949.

תחת חוסני אל-זועים, פאווי סלו ואדיב אל-שישקלי, היה הצבא מתערב מדי פעם בפוליטיקה כדי לתמוך במפלגה אזרחית זו או אחרת. הנושא העיקרי שדחף אז את האלופים הסוריים לפעולה היה התיכוח אם להצטרף לברית האשמית (עיראק וירדן המלוכניות) או לברית אנטי-האשמית (סעוד' דיה ומצרים).

אלופי ההפיכות השתייכו למפלגות שונות, או צידדו במנהיגים אזרחיים שנטו לאחת המפלגות הימניות. מפלגת אל-בעת לא היתה אז גורם חשוב בהפיכות אלה.

אולם מתחת לאפם של האלופים היתה המפלגה הסוציאליסטית, הטוענת להנהגת המהפכה בכל העולם הערבי, עסוקה בכיבוש עמדות-המפתח של העמית בתוך הצבא. ה'

הכיכין ג'דיו
מאחורי ההפיכה

גרעין נורע במיכללה לקצינים בעיר חומס, בשלוש השנים הראשונות לעצמאות (1946-1949). בראש המיכללה עמד אז אלוף-מישנה ג'מאל פייצל, איש אל-בעת, שחלם על הפי' כה מן הסוג שנועד להתבצע כעבור שנים אחדות, עלידי סגן-אלוף מצרי בשם גמאל עבדאלנאצר.

תלמידיו של פייצל ספגו, בצד תורת ה' לוחמה, גם תורת הסוציאליזם הערבי. מה' זור 1946 הפך, כעבור פחות מעשר שנים, שמי'דבר בסוריה ובעולם הערבי. בין שאר חבריו נימנה עבדאל-חמיד אל-סראג, שברר' גת סך כבר היה מעורב בהפיכות הצבאיות השונות; ובדרגת סגן-אלוף היה מפקד חיל המודיעין ואחד הגורמים העיקריים לאיחוד סוריה עם מצרים.

המפלגה בידו הצבא. השפעת הקצי' נים הבעתיים בצבא נועדה, בראשית, לסייע בידו מנהיגיה האזרחיים של המפלגה במל' חמתם הפוליטית נגד מפלגות הימין והקומ' ניסטים כאחד. אולם ראשי הבעת למדו עד מהרה מה שכבר ידעו קודמיהם בשלטון בסוריה: אחרי שהקצינים התערבו כדי לה' פיל ממשלה, אי-אפשר היה לצוות עליהם לשוב לקסקרטיניהם ולהשאיר את החזית הפוליטית בידו הפוליטיקאים.

חלה התפתחות כפולה: קציני הבעת הש' תלכו בהדרגה על כל עמדות-הפיקוד החשו' בות בצבא, ובמקביל גם השתלטו על מנ' גנון המפלגה ומוסדותיה. עד שלבסוף נוצר מצב הקיים עתה, שאין אל-בעת נח' שבת למפלגה השולטת בצבא, אלא שהצבא הוא השולט באל-בעת.

לכאורה, היה מצב זה צריך להבטיח ל' סוריה הפוגה כלשהי במחול ההפיכות ה' צבאיות. אך הסתבר, כי מספר ההפיכות הצבאיות, כשגם הצבא וגם מפלגת-השלטון היחידה נמצאים תחת אותה הנהגה, אינו קטן ממספר ההפיכות שבוצעו במישטר ה' מפלגתי הישן. כי מתחת לדגל הכל-חובק של אל-בעת התרוצצו קצינים בעלי דעות שונות ומשונות. את חילוקי-הדעות הם ייש' רו בדרך היחידה שידעו: עליי הפיכות, ושימוש בכוח ועליי הגליות ומשפטי' ראהה.

מפסיד המפסיד אחרון. אמין אל-חאפז הגיע לשלטון על גל של לאומנות